

## Wstęp

Pośród Ojców greckich Bazyli jest nazwany «Wielkim»; w bizantyjskich księgach liturgicznych wzywany jest jako «światło pobożności» i «światło Kościoła» [...] Wszyscy w Kościele szcycimy się, że jesteśmy uczniami i dziećmi tego wielkiego świętego i nauczyciela<sup>1</sup>. Tymi słowami Jan Paweł II wyraził uznanie współczesnego Kościoła dla najstarszego z Ojców Kapadockich. Uznanie to zdobył już za swego życia, czego dowodem było nazwanie go „Wielkim” zaraz po śmierci. Dorobek, jaki pozostawił, czyni go rzeczywiście jedną z największych postaci Kościoła starożytnego.

---

<sup>1</sup> Jan Paweł II, *List apostolski na 1600-lecie śmierci świętego Bazylego*.

Na wielkość tę składają się: bardzo bogata osobowość, wybitny intelekt, gorliwość mądrego duszpasterza, zmysł organizacyjny, energia w działaniu, kontemplacyjna pobożność. Tym zachwycali się i pod jego urokiem pozostawiali jego najbliżsi, przyjaciele – z najbliższym mu Grzegorzem z Nazjanu, współpracownicy i interlokutorzy. Szanowali go przeciwnicy, z wrogiem mu cesarzem na czele.

Sam o sobie pisał mało, choć w traktatach, kazaniach i listach przedstawił dość jasno swoją myśl teologiczną oraz motywy swoich poczynąń. Dużo natomiast o nim pisali inni. Dobrze też znamy kontekst historyczny, w jakim działał. To wszystko pozwala nam w znaczący sposób poznać, na czym polegała wyjątkowość biskupa Bazylego Wielkiego.